

Transparency International

Индекс за възприятие на корупцията

2012

Индексът за възприятие на корупцията (CPI) е създаден през 1995 година като комплексен индикатор, чрез който се измерва възприятието за разпространението на корупцията в публичния сектор в различните държави по света. Той се основава на информация, получена от изследвания на авторитетни международни институции и организации. Индексът на Transparency International измерва нивото на политическа и административна корупция в дадена страна така, както го възприемат представителите на бизнеса, анализатори от целия свят, включително и анкетирани експерти от изследваните държави. Неговата стойност варира от 100 – показател за ниско ниво на корупция, до 0 – показател за високо ниво на корупция.

АКТУАЛИЗИРАНА МЕТОДОЛОГИЯ НА ИНДЕКСА

Индексът за възприятие на корупцията през 2012 година е съставен въз основа на актуализирана методология. Тя е разработена като резултат от цялостен процес на преглед и консултации, осъществени както в рамките на международната мрежа на Transparency International, така и със съдействието на външни експерти.

Използваният подход осигурява по-голяма яснота относно структурирането на индекса, което на свой ред улеснява проследяването на начина, по който получената информация от използваните източници е оценена, преди да бъде включена в класацията. В изследването са използвани най-актуалните данни от годишните аналитични оценки и класации на независими една от друга изследователски организации и институции.

Промяната в методологията променя скалата на Индекса за възприятие на корупцията в диапазона от 0 (показател за високо ниво на корупция) до 100 пункта (показател за ниско ниво на корупция).

ИНДЕКСЪТ ЗА ВЪЗПРИЯТИЕ НА КОРУПЦИЯТА ЗА 2012 ГОДИНА

През 2012 година международният Индекс за възприятие на корупцията изследва нивото на корупция в 176 държави. Той е създаден въз основа на 13 изследвания, проведени от 12 независими институции. Информацията за Индекса е предоставена на TI безвъзмездно. Институциите, които предоставят информация за CPI са: Световната банка, Economist Intelligence Unit, Freedom House, Световен икономически форум, Институт за управленско развитие (Център за световна конкурентноспособност), Консултантска група за изследване на политическия и икономическия риск, Фондация

“Бертелсман“, Африканска банка за развитие, Global Insight – Център за изследване на световните пазари, Група за оценка на политическия риск, Световен проект за справедливост и Transparency International.

Изследването за 2012 година изразява взаимовръзката между икономическата криза, корупцията и нарастващото недоволство на гражданите по света спрямо публичните институции. През изминалата година растящото обществено недоволство срещу редица корумпирани правителства принуди техните политически лидери да напуснат заеманите властови позиции, но резултатите от проучването показват, че ситуацията в тези държави не се е променила съществено и нивата на корупция остават високи. Следва да се отбележи също, че засегнатите от дългови кризи държави от Евронзоната са сред най-ниско класираните страни от Европейския съюз.

В тазгодишния Индекс за възприятие на корупцията Дания, Финландия и Нова Зеландия заемат първото място с резултат 90 пункта, което се дължи на установените ефективни системи за достъп до информация и действащите правила за поведение на лицата, заемащи публични длъжности.

Афганистан, Северна Корея и Сомалия за пореден път заемат дъното на таблицата. В тези страни липсата на отговорно политическо лидерство и на ефективно функциониращи институции подчертава необходимостта от много по-категорично противодействие на корупцията.

Две трети от класираните 176 страни в Индекса за възприятие на корупцията за 2012 година имат оценки под 50 пункта, което показва необходимостта от прилагане на нов подход за осигуряване на повече прозрачност и отчетност в дейността на публичните институции.

ИНДЕКСЪТ НА БЪЛГАРИЯ

България е включена за първи път в Корупционния индекс на Transparency International през 1998 година. Следва да се отбележи, че за периода от 1998 до 2011 година стойностите на Индекса се измерват по скалата от 0 (показател за високо ниво на корупция) до 10 (показател за ниско ниво на корупция) пункта.

От началото на изследването до 2002 година данните показват бавно, но стабилно повишение в стойностите на индекса. За периода от 2002 до 2007 година показателят на страната няма съществени промени и се движи около 4 пункта. В последните три години индексът на България отбелязва спад, като се движи в интервала между 3.8 пункта и 3.3 пункта.

1998 – 2.9	2005 – 4.0
1999 – 3.3	2006 – 4.0
2000 – 3.5	2007 – 4.1
2001 – 3.9	2008 – 3.6
2002 – 4.0	2009 – 3.8
2003 – 3.9	2010 – 3.6
2004 – 4.1	2011 – 3.3

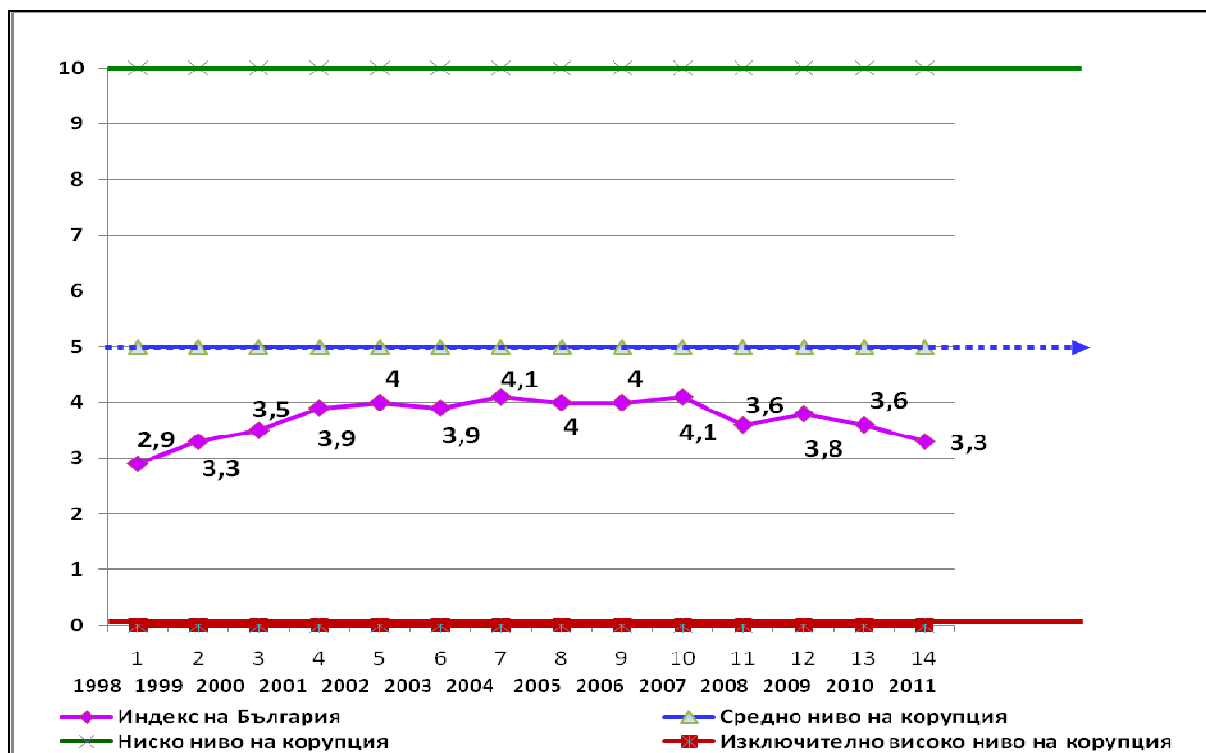
Стойността на Индекса за възприятие на корупцията на България през 2012 година е 41 пункта (актуалната скала, по която се изчислява, обхваща стойности от

100 – показател за ниско ниво на корупция, до 0 – показател за високо ниво на корупция). С оглед на настъпилите промени в методологията следва да се подчертае, че резултатите от Индекса за възприятие на корупцията за 2012 година не могат да се сравняват механично с тези от 2011 година или с предходни изследвания. Извършването на коректни сравнения между годишните изследвания ще бъде възможно от 2012 година нататък.

При определяне на Индекса за България през 2012 година са използвани 8 източника, предоставени от 8 независими една от друга институции:

1. Индекс за трансформация – фондация “Бертелсман”;
2. Доклад за световната конкурентоспособност – Институт за управленско развитие;
3. Доклад за оценка на политическия риск – Група за оценка на политическия риск;
4. Проучване на мнението на ръководители на компании – Световен икономически форум;
5. Индекс за върховенството на закона – Световен проект за справедливост;
6. Оценка на риска на държавите – Economist Intelligence Unit;
7. Класация за оценка на риска на държавите – Global Insight (бивш Център за изследване на световните пазари);
8. Изследване “Държави в преход” – Freedom House.

ИНДЕКС ЗА ВЪЗПРИЯТИЕ НА КОРУПЦИЯТА ТЕНДЕНЦИИ ЗА БЪЛГАРИЯ, 1998 – 2011

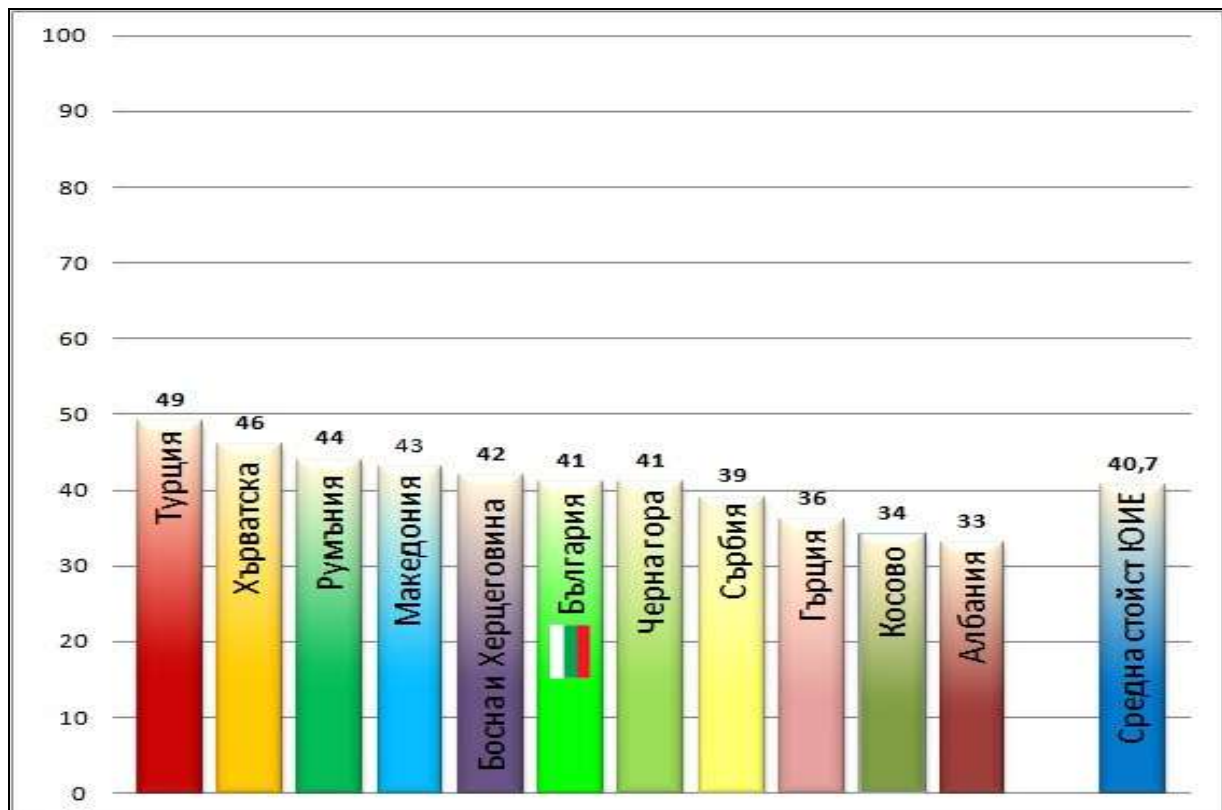

ИНДЕКС ЗА ВЪЗПРИЯТИЕ НА КОРУПЦИЯТА – 2012
РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ: ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

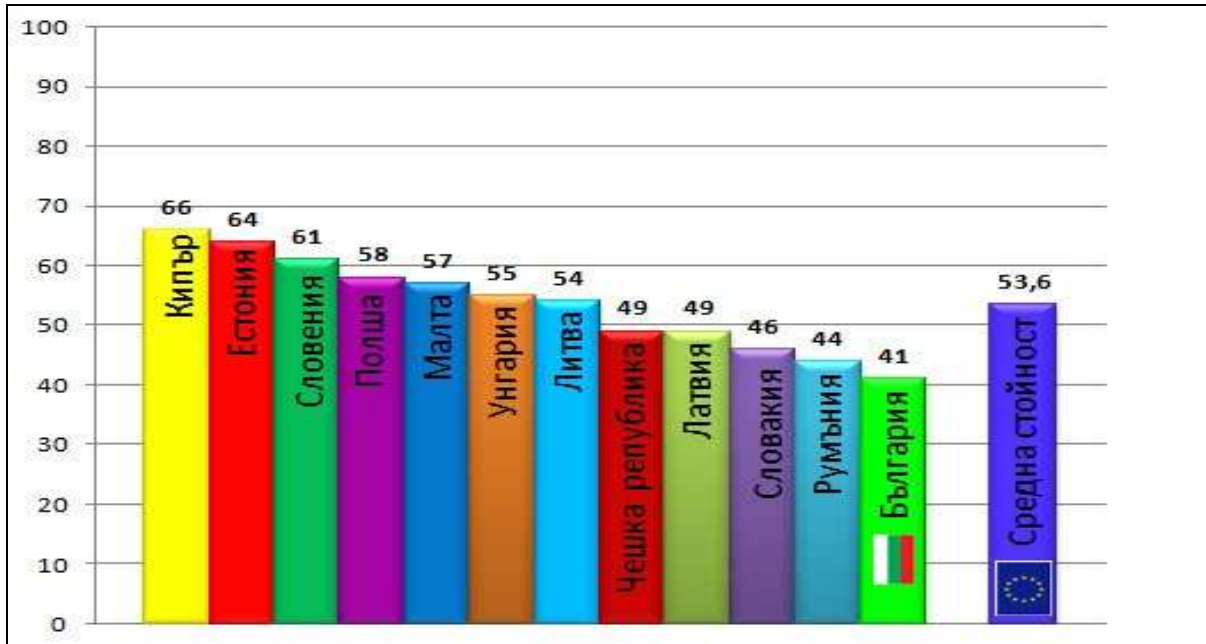
Средната стойност на индекса за Югоизточна Европа е 40.7. България заема междинно място в тази субрегионална класация със стойност от 41 пункта. Най-висок индекс има Турция (49), следвана от Хърватска (46), Румъния (44) и Македония (43). Индексите на България, Черна гора (41) и Сърбия (39) съответно определят и междинните позиции на тези държави. Най-ниски стойности на индекса на Балканите имат Гърция (36), Косово (34) и Албания (33).

При оценката на тези резултати следва да се отчете въздействието на два фактора: перспективите за членство в Европейския съюз и перспективите за икономическо развитие на държавите. Резултатите от изследването показват, че процесът на европейска интеграция оказва положително влияние върху инициирането и осъществяването на реформи в националните институции на Хърватска, Черна гора и Македония.

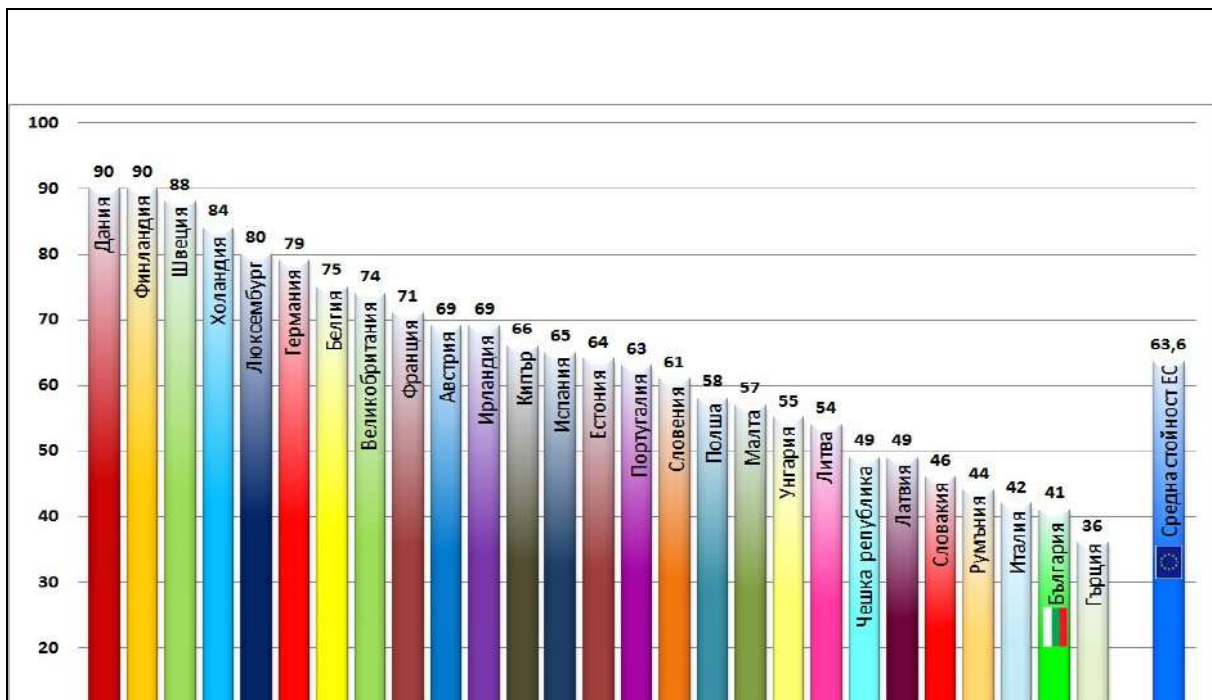
Създаденият бизнес климат, размерът на публичните финансови задължения и дейността на националните одитни институции също оказват съответното влияние върху оценките за изследваните държави. В случая с Турция по-благоприятните оценки на икономическата среда намират своето положително отражение и върху стойностите на националния индекс, докато в Гърция раздутата и тромава администрация, огромната тежест на дълга върху публичните финанси и неефективните финансово-контролни институции въздействат негативно върху стойността на индекса за 2012 година.

ИНДЕКС ЗА ВЪЗПРИЯТИЕ НА КОРУПЦИЯТА – 2011
РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ: РЕЗУЛТАТИ НА НОВИТЕ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ИНДЕКС ЗА ВЪЗПРИЯТИЕ НА КОРУПЦИЯТА
РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ: ДАННИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Средната стойност на индекса за държавите-членки на Европейския съюз е 63,6. Резултатите от изследването показват, че скандинавските държави отново заемат водещите позиции в регионалната класация. Първо място в европейската, както и в световната класация, заемат Дания и Финландия със стойност на индекса (90), следвани от Швеция (88), Холандия (84) и Люксембург (80).

Оценките на тези страни през осемнадесетте години от съществуването на Индекса за възприемане на корупцията свидетелстват за висока степен на интегритет, професионализъм и прозрачност в работата на публичната администрация, съчетани с устойчиво гражданско общество и активна гражданска култура. В подкрепа на тези констатации са и резултатите от изследването на националните системи за почтеност, които показват че бизнесът в скандинавските държави е реално ангажиран в противодействието на корупцията. Според изследването само в две от европейските държави (Швеция и Норвегия) частният сектор играе адекватна роля в антикорупционната система и е ефективен партньор на правителството и гражданското общество в тази област.

Междинни позиции в регионалната класация заемат голямата част от държавите, присъединили се към Европейския съюз през 2004 година. Тук се открояват Естония (64), Словения (61), Полша (58), Унгария (55) и Литва (54). Със стойности под 50 пункта (критичната зона, под която се оценява, че корупцията представлява сериозен проблем) са Чехия и Латвия (49), Словакия (46) и Румъния (44). Цитираните показатели отразяват продължаващ напредък в консолидирането на публичните институции на централно-европейските държави. Същевременно следва да се вземат предвид и други критични оценки, които показват че някои от „новите“ членове на ЕС бележат отстъпление в борбата с корупцията. Особено сериозни проблемни области са осигуряването на ефективен достъп до информация относно работата на институциите, както и по начинът, по който се осъществяват обществените поръчки.

Последните три места в класацията заемат Италия (42), България (41) и Гърция (36). Стойностите на индексите на Италия и Гърция отразяват пряката връзка между корупцията и финансовата и икономическа криза, обхванала държавите от Южна Европа.

В подкрепа на резултатите от изследването следва да се отбележат и констатациите от регионалния анализ на антикорупционните системи на държавите от Европа, който посочва сериозни дефицити в дейността на финансовите контролни институции, политическите партии и публичната администрация като цяло.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL
ИНДЕКС ЗА ВЪЗПРИЯТИЕ НА КОРУПЦИЯТА – 2012
КЛАСАЦИЯ НА ДЪРЖАВИТЕ

Класация	Държава/ територия	Индекс за 2012	Използвани източници	Най-висока и най-ниска оценка
1	Дания	90	7	83 - 98
1	Финландия	90	7	83 - 100
1	Нова Зеландия	90	7	83 - 98
4	Швеция	88	7	82 - 97
5	Сингапур	87	9	79 - 99
6	Швейцария	86	6	73 - 90
7	Австралия	85	8	80 - 89
7	Норвегия	85	7	78 - 89
9	Канада	84	7	74 - 89
9	Холандия	84	7	73 - 89
11	Исландия	82	6	71 - 98
12	Люксембург	80	6	71 - 89
13	Германия	79	8	73 - 89
14	Хонг Конг	77	8	69 - 83
15	Барбадос	76	3	66 - 88
16	Белгия	75	7	71 - 89
17	Япония	74	9	57 - 79
17	Великобритания	74	8	69 - 81
19	САЩ	73	9	50 - 89
20	Чили	72	9	63 - 82
20	Уругвай	72	6	69 - 79
22	Бахамите	71	3	69 - 73
22	Франция	71	8	57 - 79
22	Сейнт Лусия	71	3	70 - 73
25	Австрия	69	8	59 - 79
25	Ирландия	69	6	54 - 78
27	Катар	68	6	49 - 89
27	Обединени арабски емирства	68	7	54 - 86
29	Кипър	66	4	62 - 71
30	Ботсвана	65	7	60 - 72
30	Испания	65	7	52 - 73
32	Естония	64	8	50 - 75
33	Бутан	63	3	58 - 70
33	Португалия	63	7	54 - 73
33	Пуерто Рико	63	3	54 - 71
36	Сейнт Винсент и Гренадини	62	3	54 - 73
37	Словения	61	8	45 - 73
37	Тайван	61	7	50 - 79
39	Кабо Верде	60	4	52 - 70
39	Израел	60	5	52 - 68
41	Доминика	58	3	54 - 63
41	Полша	58	10	47 - 65
43	Малта	57	4	52 - 63
43	Мавриций	57	5	52 - 71
45	Южна Корея	56	10	47 - 67

46	Бруней	55	3	41 - 72
46	Унгария	55	10	37 - 71
48	Коста Рика	54	5	31 - 71
48	Литва	54	7	31 - 71
50	Руанда	53	5	40 - 77
51	Грузия	52	6	32 - 70
51	Сейшелски острови	52	4	32 - 71
53	Бахрейн	51	5	36 - 61
54	Чешка република	49	10	34 - 62
54	Латвия	49	6	31 - 58
54	Малайзия	49	9	31 - 62
54	Турция	49	9	38 - 57
58	Куба	48	4	36 - 54
58	Йордания	48	7	36 - 57
58	Намибия	48	6	38 - 63
61	Оман	47	5	32 - 75
62	Хърватска	46	8	32 - 54
62	Словакия	46	8	30 - 62
64	Гана	45	9	28 - 58
64	Лесото	45	5	37 - 63
66	Кувейт	44	5	32 - 52
66	Румъния	44	8	32 - 60
66	Саудитска Арабия	44	5	32 - 69
69	Бразилия	43	8	31 - 58
69	Македония	43	6	21 - 50
69	ЮАР	43	9	32 - 55
72	Босна и Херцеговина	42	7	35 - 54
72	Италия	42	7	37 - 55
72	Сао Томе и Принсипи	42	3	32 - 47
75	България	41	8	29 - 62
75	Либерия	41	7	28 - 55
75	Черна гора	41	4	32 - 53
75	Тунис	41	7	28 - 50
79	Шри Ланка	40	7	35 - 44
80	Китай	39	9	28 - 55
80	Сърбия	39	7	31 - 49
80	Тринидад и Тобаго	39	4	31 - 52
83	Буркина Фасо	38	7	23 - 55
83	Ел Салвадор	38	6	25 - 45
83	Ямайка	38	6	31 - 47
83	Панама	38	6	31 - 52
83	Перу	38	7	29 - 45
88	Малави	37	8	31 - 45
88	Мароко	37	8	25 - 54
88	Суринам	37	3	31 - 42
88	Свазиленд	37	4	32 - 42
88	Тайланд	37	8	31 - 45
88	Замбия	37	8	23 - 50
94	Бенин	36	6	18 - 47

94	Колумбия	36	7	29 - 50
94	Джибути	36	3	23 - 52
94	Гърция	36	7	21 - 49
94	Индия	36	10	24 - 47
94	Молдова	36	8	25 - 47
94	Монголия	36	7	26 - 47
94	Сенегал	36	9	32 - 47
102	Аржентина	35	8	19 - 41
102	Габон	35	5	31 - 42
102	Танзания	35	8	22 - 41
105	Алжир	34	6	20 - 42
105	Армения	34	6	21 - 40
105	Боливия	34	7	17 - 47
105	Гамбия	34	5	17 - 57
105	Косово	34	3	31 - 36
105	Мали	34	6	18 - 47
105	Мексико	34	9	27 - 42
105	Филипини	34	9	21 - 42
113	Албания	33	7	23 - 39
113	Етиопия	33	8	23 - 38
113	Гватемала	33	6	21 - 40
113	Нигер	33	5	21 - 40
113	Източен Тимор	33	3	23 - 43
118	Доминиканска република	32	6	23 - 42
118	Еквадор	32	6	21 - 41
118	Египет	32	7	17 - 44
118	Индонезия	32	9	21 - 50
118	Мадагаскар	32	8	17 - 42
123	Беларус	31	5	22 - 43
123	Мавритания	31	5	23 - 42
123	Мозамбик	31	7	25 - 38
123	Сиера Леоне	31	8	21 - 40
123	Виетнам	31	8	21 - 41
128	Либия	30	6	23 - 38
128	Того	30	5	23 - 42
130	Кот д`Ивоар	29	8	19 - 38
130	Никарагуа	29	7	21 - 37
130	Уганда	29	8	22 - 38
133	Коморски острови	28	3	17 - 42
133	Гвиана	28	4	23 - 32
133	Хондурас	28	6	21 - 35
133	Иран	28	6	19 - 43
133	Казахстан	28	8	11 - 48
133	Русия	28	9	21 - 43
139	Азербайджан	27	6	21 - 38
139	Кения	27	8	19 - 35
139	Непал	27	5	22 - 35
139	Нигерия	27	9	17 - 38
139	Пакистан	27	8	19 - 38
144	Бангладеш	26	7	21 - 50
144	Камерун	26	8	12 - 41
144	Централноафриканска република	26	4	22 - 32

144	Република Конго	26	6	19 - 40
144	Сирия	26	5	19 - 32
144	Украйна	26	8	18 - 32
150	Еритрея	25	4	12 - 52
150	Гвинея - Бисау	25	4	22 - 31
150	Папуа Нова Гвинея	25	5	11 - 35
150	Парагвай	25	5	21 - 36
154	Гвинея	24	7	12 - 32
154	Киргизстан	24	6	18 - 32
156	Йемен	23	6	16 - 31
157	Ангола	22	7	17 - 31
157	Камбоджа	22	7	12 - 37
157	Таджикистан	22	5	11 - 32
160	Демократична република Конго	21	5	12 - 32
160	Лаос	21	3	19 - 23
160	Либия	21	6	2 - 31
163	Екваториална Гвинея	20	3	17 - 22
163	Зимбабве	20	8	0 - 38
165	Бурунди	19	5	12 - 28
165	Чад	19	5	12 - 25
165	Хаити	19	5	11 - 23
165	Венецуела	19	7	12 - 25
169	Ирак	18	4	11 - 21
170	Туркменистан	17	3	11 - 21
170	Узбекистан	17	6	11 - 22
172	Мианмар	15	4	6 - 21
173	Судан	13	6	0 - 21
174	Афганистан	8	3	1 - 12
174	Северна Корея	8	3	1 - 12
174	Сомалия	8	4	2 - 12